

PEAMINISTER

Eesti Arstide Liit
Eesti Tervishoiutöötajate Kutseliit
Eesti Õdede Liit

Teie: 31.08.2016
nr 8-1/16/4011
Meie: 23.09.2016
nr 7-14/16-01788-2

Vastus tervishoiutöötajate avalikule pöördumisele

Eesti tervishoiu rahastamissüsteem tervikuna on toimiv ja seetõttu ei pea ma vajalikuks muuta praeguse süsteemi põhielemente: sihtotstarbeline ravikindlustusmaks, ravikindlustusvahendite keskne juhtimine ja ühe haigekassa süsteem. Meie arstid teevad suurepäraselt tööd ja meie tervishoiusüsteem on võrreldes paljude teiste Euroopa riikidega efektiivne.

Nõustun, et tervishoidu on lisaraha vaja. Kuid selles diskussioonis tuleb hoida lahus kaks asja: ühelt poolt tervishoiusüsteemi lisaraha vajadus pikas vaates ja teiselt poolt Haigekassa eelarvepuudujäägi põhjustanud kulude valesti prognoosimine ning asutuse n-ö lahtise arvega majandamine.

Teie poolt väidetud Haigekassa tulude puudujääk sotsiaalmaksu langetamisest ei vasta tõele. Sotsiaalmaksu langetamine kompenseeritakse 100%-liselt Haigekassale riigieelarvest. Veelgi enam, tänu sotsiaalmaksu langetamisele saavad ettevõtjad rohkemgi palku tösta ning sotsiaalmaksu laekumine suureneb, mille tulemusena kasvab ka Haigekassa eelarve – nagu see on kasvanud viimased kuus aastat, keskmiselt 60 miljonit eurot aastas.

Ka tervishoiutöötajate keskmised palgad on aasta-aastalt kasvanud, valdavalt Eesti keskmisest palgast kiiremini. Näiteks 2015. aastal, kui Eesti keskmine palk kasvas 6%, suurenes arstide keskmine kuupalk koos lisatasudega 8%, õendustöötajatel 13% ja hooldajatel 15%. Arstide keskmine palk ulatus 2015. aasta alguse seisuga ligi 225%-ni Eesti keskmisest ja haiglates oli arsti keskmine palk ligi 275% Eesti keskmisest ehk 2760 eurot.

Olen nõus, et tervishoiutöötajate palgad peavad edaspidigi kasvama. Palgalisa tuleb ka sotsiaalmaksu langetamisest järgneval kahel aastal. Peaministrina ei sekku ma palgaläbirääkimistesse, saan vaid võrdluseks öelda, et eile kinnitatud 2017. aasta riigieelarves suureneb õpetajate palgafond 4,6% ja politseinikel 3,3%; tervishoiutöötajate palgafondi kasvuks on Haigekassa eelarvele tuginedes riigieelarvesse prognoositud 5,5%. Tervishoiutöötajad on selgelt olnud eelistatum palgagrupp.

Sotsiaalministrina seisin selle eest, et tervishoidu tuleks investeringuid 142 miljonit eurot haiglate uute korpuste ning esmatasandi tervishoiukeskuste rajamiseks. Minu juhitud valitsus on otsustanud suunata hambaravihüvitistesse 2017. aastal 6 miljonit eurot ning alates 2018. aastast 12 miljonit eurot aastas. HIVi ravimiseks omakorda 16 miljonit eurot aastas. Kõik need otsused on toonud maksumaksja lisaraha tervishoidu. Juhin tähelepanu, et Haigekassa eelarve

osakaal SKP-st on viimase kümne aastaga rohkem kui neljandiku kasvanud (3,8%-lt 4,9%-ni, sellele lisanduvad eraldised riigieelarvest ja patsiendi omaosalus). Haigekassa eelarve osakaal SKP-st kasvab ka järgmistel aastatel.

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Haigekassa tulud/SKP (%)	3,8	3,9	5,0	5,4	4,9	4,3	4,4	4,4	4,6	4,7	4,9	5,0	5,0	5,0	5,0
HK eelarve, tuhandetes €	512 052	631 551	819 031	768 108	716 821	720 100	780 624	832 243	903 432	952 670	1 026 223	1 094 507	1 169 866	1 235 995	1 298 095

Rääkides aga Haigekassa tekkinud puudujäägist, ei saa silma kinni pigistada, et Haigekassa on süstemaatiliselt eksinud oma eelarve prognoosidega. Muuhulgas on eeldatud, et haigushüvitistele kulub 2016. aastal sama palju kui aasta varem, arvestamata samas asjaoluga, et inimeste palgad tõusevad ca 6% aastas ja seega oleks loogiline eeldada, et ka hüvitistele kulub rohkem. Samuti prognoositi sel aastal eriarstiabi osutamise vähenemist nii ambulatoorses kui statsionaarses ravis – seda olukorras, kus tegelik ravivajadus pigem kasvab. Valedel eeldustel koostatud eelarvega mindi juba kuue kuuga lõhki. Just seetõttu tuleb enne, kui räägime pikaajalisest tervishoiu rahastamise süsteemi muutmisest, ära lahendada praegune eelarvepuudujääk.

Lisavahendite leidmisel toetan tervise- ja tööminister Jevgeni Ossinovski püüdlusi analüüsida tervishoiusüsteemi sees olevaid puudusi ja võimalusi vahendite paremaks kasutamiseks. Pean väga oluliseks eile tehtud otsust vähendada Haigekassa nõukogu liikmete arvu 15-lt 6-le, et parandada nõukogu tööviimet.

Olen valmis omaltpoolt terviseministrit lahenduste leidmisel aitama ja endise sotsiaalministrina ka ise ettepanekuid tegema. Ühtlasi olen palunud ettepanekuid ja koostööd ka Haigekassat riigiga kahasse juhtivatelt organisatsioonidelt: tööandjate ja kindlustatute esindajatelt.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Taavi Rõivas

Kristiina Sild

kristiina.sild@riigikantselei.ee